

**Česká školní inspekce
Zlínský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIZ-675/11 Z

Název právnické osoby

vykonávající činnost školy:

Sídlo:

IČ:

Identifikátor:

Právní forma:

Zastoupená:

Zřizovatel:

Místo inspekční činnosti:

Základní škola a Mateřská škola speciální Uherské Hradiště

Šafaříkova 961, 686 01 Uherské Hradiště

600 370 432

600 025 772

příspěvková organizace

Mgr. Karlem Zerzánem, ředitelem

Zlínský kraj, tř. T. Bati 21, 761 90 Zlín

Základní škola a Mateřská škola speciální Uherské

Hradiště Šafaříkova 961, Uherské Hradiště

Na stavidle 1266, Uherské Hradiště

Na Bělince 1492, Kunovice

Medlovice 90

Termín inspekční činnosti: **26. – 4. října 2011**

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou speciální podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „školský zákon“).

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Inspekční činnost bude zaměřena na žáky vzdělávající se v oborech vzdělání 79-01-B/001 Pomocná škola a 79-01-B/01 Základní škola speciální.

Aktuální stav školy

Právnická osoba s názvem Základní škola a Mateřská škola speciální Uherské Hradiště, se sídlem Uherské Hradiště, Šafaříkova 961 (dále jen „škola“), jejímž zřizovatelem je Zlínský kraj (právní forma: kraj, adresa: tř. T. Bati 21, 761 90 Zlín), byla rozhodnutím Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „MŠMT“) zapsána do rejstříku škol a školských zařízení s účinností od 1. ledna 2005. Statutárním orgánem je ředitel školy, nově jmenovaný do funkce dne 16. srpna 2011 na základě výsledku konkurenčního řízení. Školská rada zřízená při škole, po uplynutí prvního funkčního období tří členů, byla řádnými volbami obnovena v roce 2009. Hodnocená právnická osoba v době inspekční činnosti vykonávala činnost základní školy praktické, základní školy speciální, školní družiny, mateřské školy a školní jídelny–výdejny. Zabezpečovala vzdělávání žáků s lehkou, střední i těžkou mentální retardací v kombinaci s další vadou smyslovou, tělesnou, děti s nerovnoměrným vývojem, poruchami pozornosti, soustředění, těžkými vadami řeči, a žáků s poruchami autistického spektra (dále jen „PAS“).

Další informace jsou zaměřeny pouze na základní školu speciální

Údaje v rozhodnutí o zápisu právnické osoby s názvem Základní škola a Mateřská škola speciální Uherské Hradiště do rejstříku škol a školských zařízení (viz Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 15. června 2011) byly v souladu s údaji zapsanými v úplném znění zřizovací listiny. Základní škola speciální (dále jen „ZŠS“) nabízela odpovídající spektrum vzdělávacích možností pro žáky s různým stupněm zdravotního postižení, včetně souběžných postižení více vadami.

Ve školním roce 2011/2012 bylo vzdělávání žáků ZŠS realizováno podle tří vzdělávacích programů:

1. Školní vzdělávací program pro obor vzdělávání 79-01-B/01 Základní škola speciální (žáci 1., 2., 7. a 8. ročníku)
2. Vzdělávací program pro dobíhající obor vzdělávání 79-01-B/001 Pomocná škola (žáci 3., 4., 5., 6., 9. a 10. ročníku)
3. Rehabilitační vzdělávací program pomocné školy, č. j. 15 988/2003-24

Ve školním roce 2011/2012 se v 10 třídách ZŠS vzdělávají celkem 52 žáci, z nichž je vzděláváno formou individuální integrace deset žáků základní školy praktické. Ředitelství školy mělo na pracovišti ul. Šafaříkova 961, Uherské Hradiště zřízeno šest tříd. Odloučená pracoviště s jednou třídou, klidovou místností i masážní místností (Na Stavidle 1266, Uherské Hradiště – objekt Diakonie ČCE) s dvěma třídami a klidovou místností (Medlovice 90 – objekt Domova pro osoby se zdravotním postižením) a s jednou třídou bez klidové místnosti (Na Bělince 1492, Kunovice – objekt Domova pro osoby se zdravotním postižením), kde však bylo již v průběhu inspekční činnosti smluvně dohodnuto novým vedením školy s nájemcem propojení se sousedícím jednopokojovým bytem s příslušenstvím v rámci probíhající dostavby a rekonstrukce celého areálu do konce roku 2011. Značně omezené prostorové podmínky budou zlepšeny získáním dostatečně prostorné klidové místnosti a navíc bude moci být využíváno i příslušenství, které poskytne vhodný prostor pro nácvik sebeobslužných činností žáků a využívání vhodné organizace a zabezpečení výuky, čímž bude odstraněno riziko popsané v předchozí inspekční zprávě. Cílová kapacita ZŠS byla v době inspekční činnosti naplněna na 86,66%.

Pedagogický sbor v době inspekční činnosti tvořilo celkem 21 pedagogických pracovníků včetně ředitele školy a zástupkyně ředitele školy. Vzdělávání realizovalo 12 učitelů základní školy a 9 asistentů pedagoga. V průběhu sledovaného období odešli ze školy dva nekvalifikovaní učitelé, byli přijati po jednom kvalifikovaném i nekvalifikovaném učiteli a z rodičovské dovolené se vrátila kvalifikovaná učitelka. Kvalifikovanost učitelů byla zajištěna na dobré úrovni 83, 33%, přičemž zbývající učitelé zahájili potřebné studium nebo učinili nezbytné kroky k naplnění předpokladů odborné kvalifikace do konce roku 2014. V rámci přirozeného pohybu zaměstnanců právnické osoby, která vykonává činnost školy, jeden nekvalifikovaný asistent pedagoga odešel a jeden nekvalifikovaný asistent pedagoga byl přijat, avšak splňující předpoklady odborné kvalifikace vychovatele, která je využitelná v rámci vykonávaných činností zapsaných v rejstříku škol a školských zařízení. Kvalifikovanost asistentů pedagoga byla zajištěna na 66, 66%.

Materiálně-technické podmínky na všech pracovištích vyhovovaly požadavkům vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Učebny byly vybaveny speciálními křesly pro výuku, polohovacími židlemi, potřebnými kompenzačními, rehabilitačními, relaxačními a smyslovými pomůckami. Škola aktuálně disponovala rovněž interaktivními tabulemi, magnetickými tabulemi, audio - video technikou, kompletní počítačovou technikou a hudebními nástroji. Prostorové podmínky byly limitujícím faktorem pro specifické činnosti související s výukou (zejména některé průchozí učebny pracoviště Šafaříkova 961 – ZŠS), čímž docházelo k částečnému narušování výuky. Zejména pracoviště (Šafaříkova 961 – ZŠS), bylo pro potřeby výuky dostatečně vybaveno informační a komunikační technologií, včetně nových monitorů a vybavení počítačové učebny. Všechna pracoviště rovněž poskytovala funkční vybavení učebními a kompenzačními pomůckami individuálně přizpůsobenými potřebám žáků i další zdroje informací (knižní tituly, výukové programy, pedagogickými pracovníky vytvořené učební pomůcky), které sloužily všem pedagogům a asistentům pedagoga ve škole.

Od poslední inspekce došlo k výraznému zkvalitnění technického vybavení pro tělesně hendikepované žáky, a to zakoupením mobilního zvedáku, organizérů pro sebeobsluhu při oblékání a boxů pro výuku žáků s PAS. Všechna pracoviště byla vybavena počítačovou technikou doplněnou v posledním roce o výkonný server, notebooky a tiskárny. V rámci zkvalitnění flexibilní komunikace vedení školy s jednotlivými pracovišti, byly rovněž v posledním roce zakoupeny mobilní telefony. Pro zlepšení profilace školy směrem k veřejnosti došlo k vytvoření nových webových stránek, které můžou aktuálně informovat o aktivitách i připravovaných změnách souvisejícími s rozvojem školy. V nově rekonstruované počítačové učebně (pracoviště Šafaříkova 961 – ZŠS) a také v každé kmenové učebně byly funkční počítače s připojením na internet a intranet v rámci využívaného interního informačního systému mezi všemi pracovišti. Všechny učebny byly vybaveny stavitelným žákovským nábytkem, dle potřeby také speciálními lavicemi a prostředky k polohování imobilních žáků, případně osvětlením sloužícími žákům se zrakovým postižením. Část vybavení a zařízení odborných a kmenových učeben byla pořízena z finančních prostředků získaných na základě účasti školy v projektech. Prostorové podmínky v hlavní budově školy byly maximálně využity. Pro imobilní žáky byl vstup do patra zajištěn schodišťovou plošinou. Vybavení technickými prostředky (materiální podpora výuky) odpovídajícím způsobem účinně podporovalo složky didaktického systému. V dalších místech poskytovaného vzdělávání, která byla propojena s domovy pro osoby se zdravotním postižením (DZP) byly pracovníky školy účelně využívány i další potřebné kompenzační a rehabilitační pomůcky a specializovaná zařízení. Stravování žáků i pedagogických pracovníků bylo zajišťováno ve školní jídelně-výdejně.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání základní školy speciální ve vztahu k ŠVP

Vzdělávací nabídka ZŠS vycházela z realizovaného Školního vzdělávacího programu pro obor vzdělávání základní škola speciální (dále jen „ŠVP“), jehož aktuální verze byla zpracována v souladu s požadavky školského zákona a ve většině sledovaných ukazatelů i s Rámcovým vzdělávacím programem pro obor vzdělávání základní škola speciální (RVP ZŠS). Dílčí nedostatky zjištěné srovnávací analýzou výše uvedených dokumentů v obsahu jednotlivých částí struktury ŠVP (identifikační údaje, charakteristika školy, charakteristika ŠVP, učební plány, hodnocení žáků a autoevaluace školy) byly v průběhu inspekční činnosti odstraněny, čímž se staly stanovené vzdělávací cíle v ŠVP reálné a korespondovaly s aktuálními trendy i probíhající kurikulární reformou. Doplněný a dopracovaný ŠVP umožňuje žákům v souladu s jejich individuálními možnostmi a schopnostmi poskytování odpovídajícího vzdělávání včetně formování klíčových kompetencí. Pro naplnění cílů ŠVP škola vytvářela zřejmě pozitivní klima včetně příznivých sociálních vztahů mezi žáky s různým stupněm zdravotního postižení. V souladu s prioritami ŠVP byla vhodně využita disponibilní časová dotace (posílení výuky zejména povinných předmětů) – 1. stupeň (psaní, tělesná nebo rehabilitační výchova, pracovní výchova), 2. stupeň (informatika, tělesná výchova, rehabilitační výchova, pracovní výchova). Efektivitu výuky výrazně podporovalo organizování školních i mimoškolních aktivit, zapojení žáků do soutěží apod. Nabídka zájmových i dalších aktivit organizovaných školou (např. exkurze, výchovné koncerty, sportovní akce, canisterapie) vytvářela prostor pro seberealizaci žáků a rozvoj jejich zájmů.

Škola informovala rodiče žáků o své vzdělávací nabídce na svých nově upravených webových stránkách a prostřednictvím poradenských služeb speciálně pedagogických center (dále „SPC“), SPC Zlín Středová – kombinované vady, SPC Zlín Obeciny – zrakové postižení, SPC Duha Zlín Lazy – mentální postižení, pedagogicko psychologické poradny (dále „PPP“) v Uherském Hradišti. Informace poskytovala také síť odborných lékařů. Škola postupovala při přijímání dětí k základnímu vzdělávání pro školní rok 2011/2012 v souladu s obecnými zásadami vzdělávání a podle platných zákoných ustanovení, kapacitou školy a stanovenými kritérii. Rovnost příležitostí ke vzdělávání zabezpečovala škola v souladu se speciálními vzdělávacími potřebami žáků s využitím široké škály podpůrných opaření zahrnujících vzdělávání podle individuálních vzdělávacích plánů, osobních plánů individuální péče, asistenční služby, používání speciálních učebních a kompenzačních pomůcek včetně prostředků informačních a komunikačních technologií. Převážná část žáků prvního ročníku ZŠS absolvovala mateřskou školu „speciální“. Přijetí žáků ke vzdělávání bylo realizováno na základě písemného doporučení speciálně pedagogického centra a s předchozím písemným souhlasem zákoného zástupce, kdy byli tito informováni o specifikách vzdělávacího programu ZŠS. Podle odborných podkladů byli žáci zařazeni do tříd a podle stupně postižení do odpovídajícího vzdělávacího programu se souhlasem zákoného zástupce. Škola na základě žádosti zákoných zástupců, ve spolupráci se speciálními pedagogy, školským poradenským zařízením i zákonými zástupci vypracovala IVP s nimiž byli následně seznámeni zákoní zástupci žáků. Obdobnou funkci jako IVP plnily osobní plány individuální péče zpracovávané pro všechny ostatní žáky školy, které podrobně stanovily cíle a úkoly ve vzdělávání žáků v jednotlivých vyučovacích předmětech pro zohledňování vzdělávacích potřeb jednotlivce, čímž byla účinně podporována jedna ze základních zásad vzdělávání. Všechny IVP byly vypracovány v souladu s právním předpisem, obsahovaly

veškeré podstatné údaje o žácích včetně závěrů pedagogické diagnostiky, navržené pedagogické postupy a předpokládané individuální výstupy.

Výchovné poradenství bylo prioritně zaměřeno na volbu vhodných výchovných a vzdělávacích strategií žáků školy, spolupráci se školskými poradenskými zařízeními, komunikaci se zákonnými zástupci žáků a na aktivity směřující k plynulému přechodu dětí z mateřské školy speciální.

Organizace výuky sledovaných hodin vycházela zejména z kvalitně realizované individuální výuky (dle potřeb jednotlivých žáků), důsledně podporované názornými vizuálními i manipulačními pomůckami. Individuální i diferencovaný přístup byl ve třídě ZŠ uplatňován na velmi dobré úrovni jak v rámci ŠVP, tak i v souvislosti s uplatňováním dobíhajícího Rehabilitačního vzdělávacího programu pomocné školy, č. j. 15 988/2003-24. Vzdělávací bloky byly pečlivě připraveny a měly promyšlenou stavbu.

Naplňování cílů vzdělávání, rozvoj funkčních gramotností, klíčových kompetencí a úroveň dosažených výsledků vzdělávání byly s využitím inspekčních hospitací sledovány ve vyučovacích předmětech nauka o světě, věcné učení, pracovní, smyslová, řečová, rozumová a hudební výchova. Sledovaná výuka probíhala ve třídách se sloučenými ročníky, kde byli zařazeni žáci různých vzdělávacích programů, stupně a typu postižení (střední i těžká mentální retardace v kombinaci s další vadou smyslovou, PAS, ADHD /hyperaktivita s poruchou pozornosti/, apod.). Všechny třídy byly vybaveny bohatou škálou názorných učebních pomůcek a výukových materiálů. Všichni vyučující v době inspekční činnosti zohledňovali specifické potřeby žáků a v maximální možné míře se snažili o individuální přístup. Dobrá obeznámenost pedagogického sboru s individuálními potřebami, specifiky, aktuálním zdravotním stavem i rodinným zázemím jednotlivých žáků umožňovala efektivnější přípravu a organizaci vzdělávacího procesu při současném průběžném zařazování relaxačních aktivit k dodržování psychohygienických podmínek. Z výuky bylo patrné, že pedagogičtí pracovníci jak kvalifikovaní, tak i nekvalifikovaní prezentovali náležitý přístup při využívání účinných výukových postupů. Při práci projevovali maximální míru zaujetí a empatie. Zařazovali vstupní i průběžnou motivaci (časté pochvaly, ocenění snahy i dílčího pokroku, využívání mezipředmětových vztahů), efektivně začleňovali velké množství názorných pomůcek, pro nemluvící žáky volili alternativní formu komunikace, důsledně vedli žáky k rozvoji sebeobsluhy. Podle pokynů učitelů si žáci osvojovali učivo odpovídající jejich zařazení do příslušného ročníku. Jednotlivé vyučovací předměty vhodně rozvíjely kognitivní schopnosti žáků, smyslové vnímání, komunikaci dále zrakovou a sluchovou percepci a slovní zásobu. Rovněž přirozeně propojovaly rozvoj poznávacích schopností a komunikačních dovednosti žáků s využitím alternativních forem komunikace se současným prováděním synergické reflexní terapie a vyvíjením snahy o navázání a udržení pozornosti. Osvojování nového učiva probíhalo především na základě pozorování vhodně volených konkrétních jevů, předmětů a situací, které žáci pojmenovávali s využitím vlastních praktických zkušeností. V hudební výchově byly rozvíjeny zejména rytmické schopnosti žáků a vyvíjena snaha o navázání a udržení pozornosti. Do učebních činností se za podpory pracovnic stacionáře dařilo všechny přítomné žáky zapojovat. Výrazná slovní pochvala byla pravidelně spojována s každou splněnou činností. V souladu s diagnostikovanými speciálními vzdělávacími potřebami zařazených žáků byl kladen důraz na strukturované učení s vizuální podporou i zaměřením na rozvíjení sluchové percepce.

Realizované činnosti vytvářely předpoklad pro rozvoj žákovských kompetencí vymezených ve ŠVP. V rámci individualizovaného vyučování byly aplikovány speciální metody a formy (např. bazální stimulace, snoezelen nebo logopedické péče). Skupinově probíhala

arteterapie, muzikoterapie a canisterapie, u vybraných žáků také hippoterapie a synergická reflexní terapie. Efektivitu vzdělávání podporovalo využívání mezipředmětových vztahů a propojování získaných poznatků s praktickým životem. Charakteristickým rysem všech hospitovaných hodin byla pohodová atmosféra, přátelský kontakt mezi žáky a vyučujícími a klidné tvůrčí klima. Hodnocení žákům poskytovalo odpovídající zpětnou vazbu, prolínalo celým vyučovacím procesem. Ocenění každého, i dílčího úspěchu žáky povzbudilo, zvýšilo jejich aktivitu a zájem.

Úspěšnost žáků při vzdělávání byla podporována prostupností vzdělávacích programů (základní školy praktické a základní školy speciální). V rámci prevence neúspěšnosti žáků škola využívala možnosti jejich převedení do méně náročného vzdělávacího programu a prodloužení délky základního vzdělávání. Při změně vzdělávacího programu škola žákům nabízela rovněž potřebnou pomoc. Opodstatněnost zařazení žáků do příslušného vzdělávacího programu i jejich adaptace po nástupu do školy byla vyučujícími sledována a pravidelně vyhodnocována na schůzkách metodického sdružení a jednáních pedagogické rady. Vzhledem k mnoha různým druhům postižení měla hodnocení výsledků vzdělávání žáků rozmanitou podobu, velký význam měla především bezprostřední situačně vázaná hodnocení jednotlivců, které mělo především motivační charakter. Organizace vzdělávání umožňovala průběžně individuálně vyhodnocovat jednotlivé výkony žáků a pozitivně je stimulovat k předpokládaným výkonům. Účinně tomu napomáhal systém žákovských portfolií zavedený na všech pracovištích školy. Každý žák tak měl vytvářeno portfolio obsahující jeho práce s výpovědní hodnotou o pokrocích, kterých v daném období dosáhl. Portfolia rovněž obsahovala hodnocení žákových pokroků učiteli. U žáků, kteří vzhledem ke svému postižení nebyli schopni vytvářet materiály vhodné k uchování v portfoliu, pedagogičtí pracovníci pořizovali a v portfoliích archivovali fotografickou dokumentaci pokroků žáka. Výsledky vzdělávání jednotlivých žáků byly analyzovány na pravidelných pedagogických radách s následným průběžným informováním zákonných zástupců na třídních schůzkách nebo zejména při osobním kontaktu s pedagogy, kdy byly významně prezentovány úspěchy žáků, za které bylo považováno každé zlepšení žáka v jakékoli oblasti, dosažení větší míry samostatnosti a nezávislosti, úspěšná adaptace na školní prostředí, snaha o dorozumění se s okolím, zapojení se do mimoškolních aktivit (divadelní představení, exkurze, výlety, sportovní činnosti) a soutěží (Krajská olympiáda speciálních škol, apod.). Zájmové vzdělávání bylo realizováno prostřednictvím celoročního projektu školní družiny, který primárně tematicky sjednocoval činnosti žáků speciální i praktické školy navštěvujících školní družinu a obsahově naplňoval aktivity z oblasti výtvarné, hudební, smyslové i tělesné výchovy navazující na činnost školy i výstupy ze ŠVP.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Ředitel školy splňuje pro výkon činnost kvalifikační předpoklady, plní povinnosti vyplývající ze školského zákona. Organizační struktura, interní informační systém (prostřednictvím nově vytvořených intranetových stránek ředitelem školy) jasně deklarované kompetence a povinnosti s dokládáním stanovených termínů umožňovaly efektivní řízení subjektu. K operativnímu projednávání a řešení pedagogických, provozních a organizačních záležitostí na všech pracovištích bylo využíváno nově pořízených mobilních telefonů i interního informačního systému a dále pak užší vedení školy, k plánovaným činnostem pak jednání pedagogické rady a provozní porady. Funkční informační systém směrem k rodičům i veřejnosti vycházel z nově upravených a přehledných webových stránek (rovněž vytvořených ředitelem školy) a navazoval zejména na osobní každodenní styk při

návštěvách školy i písemnou formu z pravidelných schůzek s rodiči. Interní informační systém nově a přehledně zabezpečoval i určitou míru interaktivitu a zpětné vazby, jelikož umožnil všem zaměstnancům aktivní participaci na vkládání údajů a bezprostřední reagování na podněty vedení i ostatních zaměstnanců (učební dokumenty, vnitřní předpisy, materiály ke stažení, metodické materiály a dokumenty, kontakty na pracoviště, výroční zprávy, šablony, fotogalerie, vstup do e-mailu). Povinná dokumentace, nově a přehledně uspořádaná, byla rádně vedena dle příslušných ustanovení školského zákona. Výroční zprávy i vlastní hodnocení školy měly předepsanou strukturu obsahující podstatné údaje stanovené právními předpisy. Nové vedení školy doplnilo školní řád o zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení, podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách, pravidla pro udělování pochval a jiných ocenění a ukládání napomenutí a důtek, čímž odstranilo rizika popsaná v předchozí inspekční zprávě, přičemž bylo docíleno transparentního deklarování pravidel pro hodnocení žáků. Napříč všemi pracovišti školy průběžně pracovaly tři metodické orgány (metodické sdružení). Metodická sdružení zabezpečovala součinnost jednotlivých odloučených pracovišť v oblasti výchovy a vzdělávání, také možnost uskutečňování vzájemných náslechů jednotlivými pedagogickými pracovníky. Plánování, nově pojímané prostřednictvím alternativních komunikačních kanálů, fungovalo jako ucelený a provázaný systém reagující na požadavky a cíle vzdělávání žáků se zdravotním postižením. Pozitivem řídící práce byla soustavnost, cílevědomost a zodpovědnost, realizace školních projektů i podpory příznivého klima v celém subjektu.

Výuka v ZŠS probíhá podle zapsaných vzdělávacích programů (viz Aktuální stav školy), koncepčně byly zaměřeny na účinnou podporu rozvoje osobnosti žáků se zdravotním postižením. Učební plány včetně počtu disponibilních hodin byly dodrženy, počty vyučovacích hodin v rozvrhu hodin korespondovaly s učebními plány vzdělávacích programů. Kontrolní mechanizmy byly vhodně nastaveny formou chronologického plánu, monitorující oblasti výchovně-vzdělávací, organizačně-provozní i ekonomickou, umožňující získávání objektivních informací o průběhu vzdělávání, jeho pozitivní ovlivňování a eliminaci případných rizik. Nové vedení školy přijalo opatření k odpovídajícímu personálnímu zajištění výuky zabezpečením podpory pedagogického pracovníka jedním asistentem pedagoga na odloučeném pracovišti v ulici Na Stavidle 1266, Uherské Hradiště – objekt Diakonie ČCE začala pracovat se 7 žáky (povolení zřizovatele), čímž odstranilo rizika popsaná v předchozí inspekční zprávě. Rovněž v případě odloučeného pracoviště Medlovice 90 – objekt Domova pro osoby se zdravotním postižením nové vedení školy přijalo opatření ke zlepšení personálního zajištění výuky zabezpečením podpory pedagogických pracovnic jedním asistentem pedagoga, čímž částečně odstranilo rizika popsaná v předchozí inspekční zprávě, jelikož uvedené odloučené pracoviště mělo zřízeny v jedné velké učebně dvě třídy, z nichž jednu navštěvovalo 5 žáků a druhou 6 žáků, s nimiž pracovala jedna učitelka v každé třídě a pouze jedna asistentka pedagoga pro obě třídy společná. Na velkou učebnu bezprostředně navazovala relaxační a terapeutická místnost vybavená všemi potřebnými pomůckami a technikou pro terapii snoezelen.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále jen „DVPP“) bylo vedením školy podporováno a průběžně upravováno v souladu s výsledky vlastního hodnocení, obsahově odpovídalo aktuálním i dlouhodobým potřebám školy. Ve sledovaném období bylo DVPP zaměřeno především na doplnění kvalifikačních předpokladů, nácvik sociálních a komunikačních dovedností žáků s PAS, alternativní komunikaci, splývavé čtení, netradiční výtvarné techniky, počítacovou gramotnost pedagogů, školení pro příjemce dotace z grantové podpory EU peníze školám či OP VK, prevenci rizikového chování žáků a zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků. Účast na DVPP byla vedením školy

průběžně sledována a vyhodnocována rovněž za účelem optimální podpory ŠVP a následného koncepčního plánování do roku 2015.

Škola účinně rozvíjela partnerství se zřizovatelem, školskou radou, zákonnými zástupci žáků i s dalšími partnery. Spolupráce se zřizovatelem a školskou radou byla na standardní úrovni. Se zákonnými zástupci žáků byla spolupráce uskutečňována zejména prostřednictvím rodičovských schůzek, osobních návštěv, dne otevřených dveří a většího počtu nově realizovaných projektových dnů. Aktuální informace o škole byly umístěny na školních webových stránkách. Zákonným zástupcům byla průběžně nabízena možnost návštěvy výuky, informovanost o vzdělávací nabídce, reeduкаční a logopedické péče, někteří z rodičů se účastnili také školních výletů a exkurzí. Oboustranně prospěšnou byla rovněž dlouhodobá spolupráce s vedeními DZP a stacionáře. Socializaci dětí a žáků významně přispívala součinnost školy s občanskými sdruženími, případnými sponzory a místními organizacemi, které škole přinášely také určitou materiální podporu. Významnou byla taktéž spolupráce s nadací Děti-kultura-sport, která škole finančně přispívá při nákupu rehabilitačních pomůcek a případného dalšího nutného vybavení školy, které je účelně využíváno po celou dobu vzdělávacího procesu.

Ve sledovaném období se ve škole nevyskytovaly žádné závažné projevy rizikového chování žáků, prevence byla začleněna do ŠVP a zaměřena především na zdravý životní styl, řešení problematiky návykových látek případně šikany nebo vandalismu, ale především na vytvoření pocitu bezpečí. Důraz kladený na informovanost a orientaci v této oblasti, zejména žáků vyšších ročníků prostřednictvím přednášek, besed a efektivních vyučovacích metod a interaktivních programů organizovaných ve spolupráci s žáky místního zdravotnického lycea, účinně napomáhal minimalizaci možných rizik. Žáci byli průběžně poučováni o možném ohrožení zdraví při všech vzdělávacích činnostech i akcích organizovaných mimo objekt školského zařízení. Pro každý školní rok měla škola zpracován minimální preventivní program, jehož účinnost byla pravidelně vyhodnocována školním metodikem prevence, který bude mít ukončeno specializační studium do konce kalendářního roku. Stěžejními úkoly primární prevence byla téma zaměřená na osobní hygienu a vštěpování hygienických návyků, na výchovu k vzájemné pomoci a toleranci včetně témat směřujících k omezení rizikového chování, taktéž prostřednictvím pravidelných aktivit formou společných setkání žáků každé pondělí a pátek či celoškolních projektových dnů. Důsledná přítomnost pedagogických pracovníků a trvalý dohled nad žáky v průběhu jejich pobytu ve škole pozitivně ovlivňoval i prevenci úrazovosti. Dle stanovené a řádně vedené evidenci v poledních třech letech škola vykazovala nulovou úrazovost žáků, která by byla odškodněna, i když v průběhu inspekční činnosti byl zaevidován drobný úraz, který však byl ošetřen na místě v rámci odpovídajícího proškolení pedagogických pracovníků. Pro potřeby neprodleného řešení krizových situací v rámci prostorově limitujících podmínek (pracoviště Šafaříkova 961, 686 01 Uherské Hradiště) byla k dispozici plošina pro bezbariérový přístup umožňující aktuální dobu svazu a následného přistavení (5 min.) pro jednu osobu, přičemž škola měla aktuálně v péči osm imobilních žáků odkázaných na vozík.

Materiální a ekonomické podmínky zařízení byly sledovány za období let 2009 až 2011. Výše finančních prostředků přidělených organizaci ze státního rozpočtu (dále jen „SR“) je stanovena na základě normativního výpočtu, který je odvislý od jednotek výkonu, tj. počtu žáků v základní škole a výše výkonů v ostatních součástech školy, jež jsou uváděny v zahajovacích výkazech dle skutečného stavu na počátku příslušného školního roku.

Finanční prostředky státního rozpočtu určené k financování neinvestičních nákladů byly zařízení poskytovány prostřednictvím Krajského úřadu Zlínského kraje v souladu

s ustanovením § 160 odst. 1 písm. d) školského zákona. Podíl prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu činil za uvedené období 86 % z celkových ročních nákladů organizace. Z účetních přehledů a sestav bylo zjištěno, že prostředky SR poskytnuté na úhradu přímých nákladů byly čerpány v souladu s rozpisem rozpočtu a použity na úhradu mzdových nákladů, souvisejících zákoných odvodů a ostatních neinvestičních výdajů. Největší objem finančních prostředků byl v organizaci čerpán v oblasti mzdových prostředků, tyto náklady byly z 99 % pokryty z prostředků státního rozpočtu. Celkem tyto mzdové náklady tvořily za období let 2009-2010 v průměru 62 % z celkových neinvestičních výdajů zařízení. Organizace dále hospodařila s finančními prostředky poskytnutými od svého zřizovatele, které byly přiděleny v dostatečné výši a využívány především na krytí provozních nákladů. Zřizovatel tak přispíval na úhradu materiálu, energií, na běžné opravy a údržbu. Finanční prostředky od zřizovatele činily za jednotlivé kalendářní roky v průměru 10 % z celkových příjmů školy (včetně poskytnutých dotací).

V letech 2009-2011 disponovalo zařízení s dalšími finančními prostředky neinvestičního charakteru, které byly poskytnuty dle ustanovení § 163 školského zákona a byly účelově určené k „*Vybavení škol pomůckami kompenzačního a rehabilitačního charakteru*“, „*školním vybavení pro žáky 1.tříd., Hustota a specifika*“. V roce 2009 využila organizace další účelové prostředky, které byly přiděleny ke „*Zvýšení nenárokových složek platu a motivačních složek mezd pedagogických pracovníků regionálního školství s ohledem na kvalitu jejich práce*“, „*Zvýšení nenárokových složek platu a motivačních složek mezd nepedagogických pracovníků*“ a „*Hustota a specifika*“. Škola v roce 2011 využila čerpání finančních prostředků z evropských fondů „*Peníze školám*“ ve výši Kč 308 776,-- na zpracování učebních materiálů, na nákup výukových programů, počítačového vybavení učebny aj.

Finanční prostředky státního rozpočtu byly využívány účelně, a to v souladu se stanovenými závaznými ukazateli, které byly v jednotlivých členěních dodrženy. Město Uherské Hradiště přispívalo organizaci každoročně finančními prostředky, které byly účelově určeny k pokrytí mzdových nákladů na poloviční úvazek zdravotní sestry v mateřské škole.

Nemalou část rozpočtu školy tvořily příspěvky z nadačních fondů (Nadační fond dětský svět, Nadační fond zdraví a vzdělávání, Nadační fond děti-kultura-sport) a sponzorů (okolní obce, firmy), které škola využila na speciální přístroje, učební pomůcky a pomocné zařízení pro tělesně postižené žáky, rehabilitační pomůcky, boxy pro autisty (v průběhu 3 let, přibližně Kč 580717,--). Doplňkovou činnost škola neprovozovala. Hospodaření s veškerými finančními prostředky v hlavní činnosti (vícezdrojové financování školy – státní rozpočet, zřizovatel, Město Uherské Hradiště, účelové dotace, dary a příspěvky nadace) bylo vzhledem k aktuálním potřebám školy efektivní a hospodárné, což dokazuje také zisk organizace. Dle účetní závěrky vykazovala organizace za všechny sledované roky kladný hospodářský výsledek.

Závěry, celkové hodnocení školy

Škola poskytovala žákům ZŠS vzdělávání v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení.

Při přijetí žáků ke vzdělávání a při jejich vzdělávání škola respektovala zásady a cíle definované školským zákonem a zásady rovného přístupu. Při vzdělávání žáků se zdravotním postižením realizovala škola účinná podpůrná opatření.

Systém řízení byl racionální a promyšlený, umožňoval velmi dobré fungování subjektu. Činnost ZŠS byla systematicky organizovaná. Vedení školy cílevědomě přijímalо opatření ke zkvalitnění činnosti, zlepšování podmínek a výsledků vzdělávání.

Vzdělávací činnost v ZŠS probíhala podle platných učebních dokumentů. ŠVP pro obor vzdělávání základní škola speciální byl doplněn a dopracován tak, aby byl v souladu s RVP ZŠS a školským zákonem. Učební plány byly dodrženy, účelně a v souladu s prioritami ŠVP byla využita disponibilní časová dotace.

S využitím podpůrných opatření, názorných a kompenzačních pomůcek byly ve výuce uplatňovány tradiční i moderní metody a formy práce. Individuální i diferencovaný přístup k žákům byl ve třídách ZŠS uplatňován na velmi dobré úrovni.

Škola respektovala stanovená pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání.

Personální podmínky ZŠS byly vyhovující, prostorové podmínky však byly v některých hledisech limitující (průchozí učebny na pracovišti ul. Šafaříkova 961, Uherské Hradiště; jedna třída bez klidové místnosti na pracovišti /ul. Na Bělince 1492, Kunovice – objekt Domova pro osoby se zdravotním postižením/ s předpokládaným reálným odstraněním rizika do konce roku 2011).

Bezpečnost a ochrana zdraví žáků ZŠS je zajištěna na standardní úrovni, podnětné prostředí vytváří velmi dobré podmínky pro zdravý fyzický, psychický i sociální vývoj žáků se zdravotním postižením. Pravidelnými aktivitami, pestrou nabídkou školní i mimoškolní činnosti a realizací projektů zabezpečuje školské zařízení účinnou prevenci rizikových jevů.

Přidělené prostředky ze státního rozpočtu čerpalo školské zařízení ve sledovaném období (rok 2010, 2011) v souladu s účelem, na který byly přiděleny (realizace vzdělávacích aktivit a školních vzdělávacích programů). Významným pozitivem je získávání mimorozpočtových finančních prostředků.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Zarámí 88, 760 01 Zlín, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.z@csicer.cz) s připojením elektronického podpisu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a ve Zlínském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Ve Zlíně dne 21. října 2011

(razítka)

PhDr. Josef Hitmár, školní inspektor

PhDr. Josef Hitmár v. r.

Bc. Lea Boďová, školní inspektorka

Bc. Lea Boďová v. r.

MgA. Libor Buchta, školní inspektor

MgA. Libor Buchta v. r.

Bc. Marie Grebeníčková, kontrolní pracovnice

Bc. Marie Grebeníčková v. r.

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Uherském Hradišti dne 24. října 2011

(razítka)

Mgr. Karel Zerzáň, ředitel

Mgr. Karel Zerzáň v. r.

Připomínky ředitele školy

Připomínky nebyly podány.